

سوالات درس بیست و سه مطالعات اجتماعی نهم

ص ۱۵۶

۱) بهره‌وری چیست؟ بهره‌وری یعنی از بین کارهای ممکن، کار درست را انتخاب کنیم و آن را با روش درست انجام دهیم (اثر بخشی و کارایی)

۲) بهره‌وری با چه مفاهیم و اقداماتی ارتباط دارد؟ بهره‌وری با صرفه‌جویی، انجام دادن کارها به صورت آگاهانه و عاقلانه، جلوگیری از اسراف و اتلاف منابع، استفاده‌ی صحیح از امکانات و نعمت‌های الهی، کاهش هزینه‌ها و مانند آن ارتباط دارد.

۳) دو حدیث بیان کنید که به بهره‌وری در امور تأکید دارند؟ الف) پیامبر اکرم (ص) فرمود: "خداوند دوست دارد اگر کسی از شما کاری انجام می‌دهد، آن را محکم و بی‌عیب انجام دهد."

ب) امام علی (ع) فرمود: "فردی که به کاری بی‌اهمیت پردازد، امور مهم‌تر را تباه ساخته است"

۴) نمونه‌هایی از تفکر بهره‌وری در زندگی مردم در روزگار گذشته را نام ببرید؟ ابداع و حفر قنات، ذخیره کردن آب در آب‌انبارها، خشک کردن و ذخیره‌ی محصولات کشاورزی و تعاون و همیاری در امور کشاورزی.

ص ۱۵۷

۵) نقش فرهنگ در افزایش بهره‌وری یک جامعه چگونه است؟ فرهنگ، نقش مهمی در افزایش بهره‌وری یک جامعه دارد. اگر همه‌ی افراد بهره‌وری در فعالیت‌های مختلف را ارزش بدانند، جامعه از نظر مادی و معنوی پیشرفت می‌کند.

نکته: در عقاید دینی ما مسلمانان، بر نکات مهمی تأکید و سفارش شده است که بر بهره‌وری در امور و کارها تأکید دارند

۶) **انسانی که به بهره‌وری توجه دارد چگونه عمل می‌کند؟** انسانی که به بهره‌وری توجه دارد، می‌کوشد هوشمندانه کار کند، با به‌کارگیری روشهای عاقلانه، بهتر به اهداف مادی و معنوی خود برسد و بهترین نتیجه را به دست آورد

۷) **(فعالیت ۳) با مراجعه به برخی از احادیث عوامل موثر در بهره‌وری را بنویسید؟**
الف) اهمیت دادن به کار و تلاش (ب) مشورت (ج) میانه‌روی (د) تقوا (ه) نظم در کار و برنامه‌ریزی

۸) **(فعالیت ۴) هر یک از هنجارهای زیر در جامعه چگونه از بهره‌وری جلوگیری می‌کند و در تضاد با آن است. توضیح دهید؟**

- *مهمانی‌ها، مجالس و جشن‌های مفصل و پرهزینه: اسراف و صرفه‌جویی نکردن

- *مدگرایی و چشم‌وهم‌چشمی در خرید لباس به جای تمیز و ساده‌پوشی: زیاده‌روی و صرفه‌هزینه‌های بی‌مورد

- *نداشتن برنامه‌ی مناسب برای اوقات فراغت و تفریح: استفاده نکردن از زمان، بی‌نظمی.

- *ورزش نکردن و پرخوری: از بین رفتن سلامتی، ایجاد بیماری و صرف‌هزینه.

۹) **(فعالیت ۵) یک زوج جوان میخواهند جشن عروسی ساده‌ای با حداقل هزینه برپا**

کنند. اگر قرار باشد از شما کمک فکری بگیرند، چه طرح و پیشنهادی به آنها می‌دهید؟

در انجام کارهایی مانند آشپزی و پذیرایی و عکاسی از دوستان و اقوام کمک بگیرند – مهمان کمتری دعوت کنند – یا شام ندهند یا فقط یک نوع غذا بدهند – مراسم را در تالار برگزار نکنند – هزینه‌های اضافی مانند آتلیه‌ی عکاسی یا گل زدن به ماشین را کم کنند.

۱۰) چند راهکار مهم برای افزایش بهره وری در زندگی چیست؟ الف) استفاده مناسب از زمان و انضباط در کارها ب) اصلاح عادت های غلط مصرفی ج) انجام دادن کارها از روی آگاهی د) تنظیم جدول بودجه ی اقتصادی

نکته: یکی از عوامل مهم در بهره وری، ارزش زمان است. وقت و زمان ثروتی است که قابل ذخیره و پس انداز نیست

۱۱) برای اینکه وقت و عمر ما تلف نشود و زمان را از دست ندهیم چه باید کرد؟

باید برنامه و اولویت بندی مناسب داشته باشیم و در کارهایمان انضباط داشته باشیم و از وقت و زمان خود درست استفاده کنیم.

۱۲) صرفه جویی چیست؟ (مثال بزنید) صرفه جویی کم مصرف کردن نیست بلکه مصرف درست و به اندازه است. برای مثال برخی خانواده ها در خرید مایحتاج زندگی یا برگزاری مهمانی ها و تهیه غذا اسراف یا زیاده روی می کنند و اغلب، بخشی از مواد غذایی را دور می ریزند.

۱۳) انجام دادن کارها از روی آگاهی چگونه باعث افزایش بهره وری می شود؟

(مثال بزنید) با کسب دانش و مهارت لازم برای هر کار، بازدهی کار ما بیشتر می شود و کمتر اشتباه می کنیم. همچنین برخی از مواد و وسایل به دلیل ناآگاهی افراد، از روش های درست نگه داری آنها از بین می روند.

مثال: اگر روش تعمیر وسیله ای را ندانیم و به آن دست بزنیم، ممکن است آن را خراب تر کنیم - اگر اطلاعات کافی درباره خرید یک وسیله نداشته باشیم، ممکن است پول زیادی را صرف تهیه آن کنیم - اگر شیوه ی صحیح شست و شوی یک لباس یا نگهداری مواد غذایی را ندانیم، زودتر از بین می روند یا غیر قابل استفاده می شوند

۱۴) منظور از تنظیم جدول بودجه اقتصادی چیست؟ تنظیم جدولی که در آن درآمدها و هزینه‌ها (دخل و خرج) ی ماهانه ی افراد یا خانواده نوشته می شود.

نکته: همکاری بین اعضای خانواده نیز از راهکارهای کمک به بهره‌وری است.

۱۵) (فعالیت ۷) دلیل بیاورید: الف) آیا سطح بهره‌وری دانش‌آموزی که کیف یا کمد لوازم تحریرش شلوغ و نامرتب است، پایین می‌رود؟ چرا؟ بله؛ چون نداشتن نظم، ترتیب و انضباط در کارها باعث هدر رفتن وقت و زمان و در نتیجه پایین آمدن بهره‌وری می‌شود.

۱۶) (فعالیت ۸) منظور از تنظیم بودجه ی خانواده چیست؟ تنظیم این بودجه چه فایده ای دارد؟ توضیح دهید؟ تنظیم جدولی که در آن درآمدها و هزینه‌های (دخل و خرج) ماهانه افراد یا خانواده نوشته می‌شود و همکاری بین اعضای خانواده نیز از راهکارهای کمک به بهره‌وری است - مخارجی که شما انجام می‌دهید کنترل شده تر می‌شود - اندوخته‌های مالی بهتر مدیریت می‌شود - هزینه‌های غیر ضروری حذف می‌شوند عادت مصرفی افراد را عوض می‌کند.

۱۷) (فعالیت ۱۰) یکی از عادت های غلط بعضی از دانش‌آموزان مصرف نادرست و بی‌رویه ی کاغذ است. چند راهکار برای بهره‌وری در مصرف کاغذ پیشنهاد کنید و توافق کنید که آن راهکارها عملی شوند؟ استفاده از پشت و روی برگه‌ها - تشویق دانش‌آموزان به درست کردن کاردستی از کاغذهای باطله - استفاده از برگه‌های ناتمام به عنوان چرک نویس - نصب سطل زباله مخصوص کاغذهای باطله و جمع‌آوری آن برای بازیافت.

موفق باشید - حسین پور - دبیر مطالعات اجتماعی